

ZAKON O TURISTICKO-UGOSTITELJSKOJ DJELATNOSTI

I - TEMELJNE ODREDBE

Clanak 1.

Ovim zakonom uređuju se turističko gospodarstvo, način i uvjeti privredjivanja u turističkom gospodarstvu kao i turističko-ugostiteljska inspekcija i nadzor.

Clanak 2.

Turističkim gospodarstvom smatra se: turistička i ugostiteljska djelatnost

II - TURISTICKA DJELATNOST

Clanak 3.

Turistička djelatnost u smislu ovoga zakona smatra se pružanje usluga putničke agencije, turističkog vodica, pratitelja, animatora i zastupnika, turističke usluge u nautičkom turizmu, seoskom domaćinstvu, zdravstvenom, kongresnom, vjerskom, sportskom, lovnom i drugim oblicima turizma kao i pružanjem ostalih turističkih usluga.

Clanak 4.

Turistička djelatnost obuhvata:

1. organiziranje i provođenje putovanja i boravka osoba;
2. posredovanje u pružanju pojedinačnih i grupnih usluga putovanja i boravka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga;
3. pružanje usluga turističkog vodica, pratitelja i zastupnika;
4. turistička animacija;
5. usluge iznajmljivanja objekata i vozova;
6. davanje obavještenja i savjeta o ponudi i korištenju usluga prijevoza, boravka i drugih za putnike važnih usluga;
7. staranje o prtljazi putnika tijekom korištenja turističkih usluga;
8. posredovanje kod osiguranja putnika i prtljage;
9. poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (vjerski, nautički, seoski, zdravstveni, kongresni, lovni, izletnički i dr.);
10. pribavljanje putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravka u inozemstvu;
11. pružanje usluga s plovnim objektima i usluga na njima ukoliko ih prodaje ovlaštena agencija;
12. čuvanje i održavanje plovnih objekata, usluge skipera, kao i druge usluge za potrebe nautičkog turizma;
13. agencijski - pomorski poslovi za prihvat i otpremu turističkih plovnih objekata;
14. izdavanje u zakup vozila, jahti i drugih plovnih objekata, bicikala, pribora za skijanje, ronjenje i druge sportske opreme, kao i posredovanje kod davatelja usluga radi njihovog pribavljanja;
15. poslovi u svezi s pribavljanjem odobrenja za lov i ribolov;
16. poslovi na organiziranju i izvođenju programa putovanja i boravka na zahtjev ili po programu putnika, grupe putnika ili pravnih osoba - organizatora (incentive putovanja i

boravka, organiziranje skupova ili izložbi sa ili bez putovanja i boravka sudionika, usluge u okviru zdravstvenog, lovnog turizma i drugo);

17. prodaja i posredovanje u prodaji turističkih usluga;

18. prodaja vozničkih karata;

19. poslovi u svezi s izdavanjem soba i apartmana od strane fizičkih osoba i pružanja usluga fizičkih osoba na plovnim objektima;

20. prodaja ulaznica za sportske, kulturne i druge priredbe;

21. prodaja robe vezane za potrebe putovanja;

22. posredovanje pri izdavanju i naplati putničkih čekova i kreditnih kartica.

Pored navedenih turističkih usluga iz stavka 1. ovog članka ministar Federalnog ministarstva trgovine (u daljnjem tekstu: Ministar) može za pojedine turističke usluge propisati uvjete i način za njihovo obavljanje.

Članak 5.

Turističku djelatnost mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete propisane za obavljanje te djelatnosti, propisane zakonom.

Članak 6.

Predmet poslovanja subjekata koji obavljaju turističku djelatnost iz predhodnog članka mora biti utvrđen aktom o osnivanju sukladno ovom zakonu, te drugim propisima i običajima u turizmu, s tim da poslovi iz članka 4. ovog zakona moraju biti i poimenično navedeni.

Članak 7.

Poduzeca i drugi subjekti koji obavljaju turističku djelatnost obvezni su:

1. poslovati sukladno odredbama ovog zakona, propisa donesenih temeljem ovog zakona te u skladu s poslovnim običajima u turizmu;

2. pružati turističke usluge koje prema propisima i običajima spadaju u predmet njihovog poslovanja;

3. objaviti sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavati se tih sadržaja i cijena;

4. za svaku izvršenu turističku uslugu korisniku usluge izdati račun s brojem i čuvati kopije tog računa za vrijeme koje je određeno propisima iz područja računovodstva odnosno najmanje 30 dana od dana izdavanja računa;

5. najkasnije u roku od 8 dana odgovoriti na zahtjev za traženu turističku uslugu i izvršiti prihvacenu uslugu prema ugovorenim uvjetima;

6. pridržavati se utvrđenih sadržaja i cijena usluga;

7. u prostorijama i na mjestima gdje se prodaju turističke usluge voditi knjigu žalbe i u roku od 15 dana odgovoriti na svaki izneseni prigovor;

8. pridržavati se i svih drugih uvjeta poslovanja koje su sami utvrdili.

Ministar će propisati oblik i način vođenja knjige žalbe kao i postupak u svezi prigovora.

Članak 8.

Sportski klubovi, sindikati, vjerske zajednice i sl. (u daljnjem tekstu: udruge) mogu organizirati putovanje i boravak isključivo za svoje članove. Reklamiranje i promocija za putovanja i boravke iz prethodnog stavka dozvoljeno je jedino internim glasilima i priopćenjima koje dobivaju članovi udruge. Udruge su obvezatne za putovanja i boravke iz

stavka 1. ovog clanka koristiti samo ona prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

A. PUTNICKA AGENCIJA

Clanak 9.

Putnickom agencijom u smislu ovog zakona, smatra se poduzece upisano u sudski registar koje se bavi organiziranjem turistickih i poslovnih putovanja i boravka, posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u svezi s time, te prodajom svojeg vlastitog turistickog proizvoda kojeg stvara objedinjavanjem raznih vrsta turistickih usluga.

Clanak 10.

Putnikom u smislu ovog zakona smatra se korisnik turistickih usluga koji kupuje ili je suglasan kupiti turisticki paket -aranz man, odnosno turisticko putovanje ili druge turisticke usluge.

Clanak 11.

Turistickim paketom - aranzmanom, u smislu ovog zakona, smatra se unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije ponudjene pojedinačne usluge koje se prodaju po jednoj, unaprijed utvrđenoj cijeni s tim da ukupna usluga traje dulje od dvadeset i cetiri sata i ukljucuje jedno nocenje odnosno smjestaj. Izletnickim programom, u smislu ovog zakona, smatra se kombinacija od najmanje dvije ponudjene usluge, ali koje traju manje od dvadeset i cetiri sata i ne ukljucuju nocenje odnosno smjestaj. Poslovi putnicke agencije

Clanak 12.

Poslovi putnicke agencije su:

1. organiziranje i prodaja turistickih paketa - aranzmana,
2. organiziranje i prodaja izletnickih programa,
3. posredovanje u prodaji karata ili rezervaciji mjesta za sva prijevozna sredstva,
4. posredovanje pri rezervaciji smjestaja i pružanju usluga u ugostiteljskim objektima,
5. zastupanje domacih i stranih putnickih agencija i nudjenje, u njihovo ime, usluga utvrđenih tockom 1. ovog stavka,
6. davanje turistickih obavijesti i nudjenje propagandnog materijala,
7. usluge mjenjacnice, prodaju i kupnju putnickih cekova,
8. otprema, prijevoz i prijenos prtljage,
9. pravne usluge u svezi s osiguranjem putnika i prtljage,
10. iznajmljivanje automobila s ili bez vozaca, kao i posredovanje kod iznajmljivanja automobila,
11. rezervacije, nabave i prodaje ulaznica za sve vrste priredbi, muzeja i dr.,
12. iznajmljivanje opreme, pribora i sprava za sport i rekreaciju,
13. unajmljivanje letjelica, brodova, autobusa, automobila, specijalnih vlakova i drugih prijevoznih sredstava za potrebe vlastitih turistickih usluga,
14. organiziranje usluga smjestaja i prehrane u ugostiteljskim objektima,
15. organiziranje charter prijevoza,
16. poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (zdravstveni, kongresni, lovni, izletnicki, vjerski i dr.),

17. organiziranje lova i ribolova za turiste,
18. prodaju robe vezane za potrebe putovanja,
19. druge usluge srodne turistickoj djelatnosti.

Obveze putnicke agencije

Clanak 13.

Pored uvjeta koje treba ispuniti da bi dobila odobrenje za obavljanje djelatnosti putnicke agencije, (clanak 19. ovog zakona), putnicka agencija obvezna je:

1. na ulazu u poslovni prostor putnicke agencije izloziti natpisnu ploču na kojoj je tvrtka putnicke agencije,
2. ukoliko obavljajući turisticke usluge zastupa druge putnicke agencije, na zahtjev korisnika njezinih usluga izjasniti se u kakvom svojstvu to radi i koji joj je obim ovlastenja.

Clanak 14.

Putnicka agencija obvezna je prijevoz putnika obavljati vlastitim prijevoznim sredstvima ili prijevoznim sredstvima u vlasnistvu drugih pravnih i fizickih osoba koje su registrirane za obavljanje djelatnosti i prijevoza putnika. Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovog clanka, ukoliko prijevoz putnika nije moguće izvršiti na način odredjen u stavku 1. ovog clanka, može se u prijevozu putnika koristiti i prijevozno sredstvo u vlasnistvu inozemnih pravnih i fizickih osoba.

Clanak 15.

Tvrtka putnicka agencija, sjediste putnicke agencije moraju biti vidljivo naznaceni u svim reklamnim i propagandnim materijalima kao i svim drugim poslovnim dokumentima putnicke agencije.

Clanak 16.

Kada putnicka agencija organizira grupna putovanja obvezna je tijekom cijelog putovanja osigurati turistickog pratitelja koji posjeduje odgovarajucu sposobnost i kvalifikaciju. Putnicka agencija u slucajevima iz stavka 1. ovog clanka duzna je osigurati najmanje jednog turistickog pratitelja na svakih 70 putnika. Ako putnicka agencija ne raspolaze s kvalificiranim turistickim pratiteljem, ona može osigurati strucnog djelatnika koji je osposobljen za rad u turistickoj djelatnosti. Za grupne posjete gradovima i turistickim mjestima za koja je u programu predvidjeno razgledavanje grada odnosno turistickog mjesta, putnicka agencija obvezna je angazirati turistickog vodica koji je ovlasten za pružanje usluge turistickog vodjenja.

Clanak 17.

Putnicka agencija obvezna je za svaki aranzman odnosno putovanje izdati program, prospekt ili katalog kojeg je putniku obvezna staviti na raspolaganje prije sklapanja ugovora o organiziranju putovanja ili koristenja drugih usluga, a koji sadrzi:

1. detaljan opis putovanja i sredstava prijevoza, smjestaja i obroka prehrane, kao i svih dodatnih usluga,
2. naznaku redoslijeda i vremena pružanja pojedinih usluga (itinerer),

3. cijenu organiziranog putovanja i posebno cijenu usluga koje nisu uključene u cijenu aranžmana,
4. datum početka i završetka putovanja,
5. informacije i savjete o putovanju i uslugama koje bi putniku trebale biti značajne (npr. o valuti, klimi, zdravstvenim uvjetima itd.),
6. uvjete prijave i otkaza, te za što sve organizator jamci putniku.

Članak 18.

Putnička agencija obvezna je koristiti prijevozna sredstva osigurana obveznim osiguranjem putnika u skladu sa zakonom. Putnička agencija dužna je putniku ponuditi i posebno osiguranje od povreda, smrti, troškova liječenja, gubitka prtljage i drugih rizika tijekom putovanja. Upis putničke agencije u sudski registar

Članak 19.

Za upis putničke agencije u sudski registar poduzeće treba ispuniti opće uvjete utvrđene zakonom kao i posebne uvjete utvrđene ovim zakonom. Odgovornost putničke agencije

Članak 20.

Putnička agencija koja se bavi organiziranjem putovanja dužna je osigurati se kod društva za osiguranje za rizike koji nastaju kod organiziranja putovanja. Obvezno osiguranje za rizike kod organiziranja putovanja ostvaruje se osiguravanjem putnika i njihove prtljage (za moguće povrede tijela, smrt, bolest, gubitak prtljage i sl.).

Članak 21.

Policom osiguranja iz članka 18. ovog zakona obvezno moraju biti pokriveni odgovornosti za materijalne i nematerijalne štete koje bi mogli pretrpiti korisnici usluga putničke agencije. Pokrivenje iz stavka 1. ovog članka uključuje rizike od svih vrsta elementarnih nesreća, tjelesnih povreda, materijalnih i financijskih šteta. Putnička agencija je dužna voditi brigu da je policna osiguranja iz stavka 2. ovog članka uvijek vazeca. Poslovni prostor i opremljenost

Članak 22.

Za obavljanje poslovanja putnička agencija u sjedištu tvrtke mora raspolagati poslovnim prostorijama koje omogućuju uspješno i kvalitetno obavljanje djelatnosti. Ministar će propisati dodatne minimalne uvjete koje moraju ispunjavati poslovne prostorije putničke agencije.

Članak 23.

Poslovne prostorije iz članka 22. ovog zakona moraju ispuniti sljedeće uvjete: 1. da su namijenjen isključivo poslovanju putničke agencije, sukladno odredbama ovog zakona, 2. da je zasebna cjelina u odnosu na druge poslovne prostorije pravnih i fizičkih osoba koje posluju u istom objektu. Iznimno, od odredbe točke 2. stavak 1. ovog članka, poslovne prostorije ne moraju biti zasebna poslovna cjelina u slučaju kada se te prostorije nalaze u objektima namijenjenim drugim aktivnostima: u hodnicima hotela, u sajamskim prostorijama, na kolodvorima ili terminalima za javne usluge kopnenog, morskog ili zračnog prijevoza. U

poslovnim prostorijama putnicke agencije moraju tijekom poslovnog vremena putnicke agencije biti stalno nazocna najmanje jedna osoba koja ispunjava uvjete za rad u putnickoj agenciji propisane ovim zakonom. Poslovna tajna

Clanak 24.

Putnicka agencija je duzna cuvati kao poslovnu tajnu sve sto je saznala o osobi / putniku i bez odobrenja osobe/putnika nikome ne smije priopciti njegovu adresu, mjesto, vrijeme putovanja, boravak, uplacenu cijenu, a ni imena njegovih suputnika. Voditelj poslovnice

Clanak 25.

Putnicka agencija koja neposredno prodaje turisticke paket aranzmane i izletnicke programe mora imati u svakoj poslovnici najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice koji ispunjava propisane uvjete. Voditelj poslovnice odgovoran je za rad u poslovnici sukladno ovom zakonu.

Clanak 26.

Ovlasteni voditelj poslovanja poslovnice mora ispunjavati uvjete propisane odlukom o osnivanju.

B. TURISTICKI VODIC, PRATITELJ, ANIMATOR I ZASTUPNIK

Turisticki vodice

Clanak 27.

Turisticki vodice je osoba koja turistima pokazuje i strucno objasnjava prirodne ljepote i rijetkosti, kulturno-povijesne spomenike, umjetnicka djela, etnografske i druge znamenitosti, povijesne dogadjaje i legende o tim dogadjajima i licnostima, drustveno-politicke tijekove i zbivanja te ekonomska dostignuca mjesta i podrucja (u daljnjem tekstu: turisticki vodice). Ne smatra se turistickim vodicom strucni djelatnik koji obavlja poslove vodica na svom radnom mjestu kod pravne osobe ili fizicke osobe unutar poslovnog prostora u kojem radi (muzej, galerija, nacionalni park i sl.), strucni djelatnik putnicke agencije koji prati skupinu turista iz mjesta u mjesto, vodice u planinama i jamama, u lovu i ribolovu, kao i voditelj i pratitelj ekskurzije i izleta.

Clanak 28.

Turisticki vodice moze biti osoba:

1. koja je gradjanin Federacije i drzavljanin Bosne i Hercegovine;
2. koja ima potpunu poslovnu sposobnost;
3. koja ima najmanje srednju strucnu spremu;
4. polozen strucni ispit za turistickog vodica;
5. koja poznaje najmanje jedan svjetski jezik;
6. kojoj pravomocnom presudom ili rjesenjem o prekrasaju nije izrecena zabrana obavljanja poslova turistickog vodica.

Clanak 29.

Strucni ispit za turistickog vodica polaze se prema utvrdjenom ispitnom programu iz opceg i posebnog dijela. O polozenom strucnom ispitu izdaje se uvjerenje.

Clanak 30.

Strucni ispit za turistickog vodica polaze se pred ispitnom komisijom koja se, ustrojava pri Federalnom ministarstvu trgovine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Clanak 31.

Ministar ce propisati ispitni program za turisticke vodice, sastav ispitne komisije i nacin polaganja ispita. Ispitni program iz stavka 1. ovog clanka objavljuje se u "Sluzbenim novinama Federacije BiH". Turisticka zajednica kantona moze propisati dopunski ispitni program za turisticke vodice koji ce obavljati poslove na njenom podrucju.

Clanak 32.

U slucaju znacajnijih izmjena propisa i drugih uvjeta koji bi zahtijevali bitno drukciju sadrzaj ili nacin obavljanja poslova turistickog vodica ili u slucaju utvrdjene potrebe obnavljanja znanja turistickog vodica, moze se obaviti provjeravanje strucnog znanja turistickih vodica. Potrebu za provjeravanjem strucnog znanja turistickih vodica iz stavka 1. ovog clanka te nacin provjeravanja kao i druga pitanja u svezi s provjeravanjem strucnog znanja turistickih vodica utvrdjuje ministar.

Clanak 33.

Turisticki vodac duzan je poslove vodica obavljati savjesno i strucno, u skladu s odredbama ovog zakona, poslovnim obicajima, statutom i aktima udruge turistickih vodica ciji je clan.

Clanak 34.

Putnicka agencija, i drugi korisnici usluga turistickog vodica, ne mogu obavljanje usluga turistickog vodica povjeriti osobi koja ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom.

Clanak 35.

Istaknutim znanstvenicima i strucnjacima moze se priznati svojstvo pocasnog turistickog vodica iz podrucja uze specijalnosti. Pocasni turisticki vodac moze obavljati poslove vodica samo povremeno. Svojstvo pocasnog turistickog vodica utvrdjuje ministar.

Clanak 36.

Pri obavljanju poslova, turisticki vodac mora imati iskaznicu turistickog vodica kojom se utvrdjuje njegovo svojstvo. Iskaznicu turistickog vodica, turisticki vodac pri obavljanju poslova mora nositi na vidljivom mjestu. Ministar ce propisati obrazac i izgled iskaznice turistickog vodica, kao i nacin izdavanja.

Clanak 37.

Za pružanje usluga turističkog vodica turistički vodič mora posjedovati odobrenje općinskog tijela. Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdaje na zahtjev turističkog vodica općinsko tijelo, na čijem području turistički vodič ima prebivaliste.

Članak 38.

Odobrenje iz članka 37. ovog zakona mora sadržavati:

1. Ime i prezime turističkog vodica, mjesto prebivalista, područje na kojem će obavljati poslove;
2. Stecenu stručnu spremu i datum kada je položio ispit za turističkog vodica;
3. Jezike na kojima će pružati usluge turističkog vodica;
4. Ako turistički vodič pruža usluge samo u jednom razdoblju tijekom godine (sezonski) - razdoblje u kojem pruža usluge. Stecena stručna sprema unosi se u odobrenje sukladno podacima iz potvrde o položenom stručnom ispitu.

Članak 39.

Općinsko tijelo dostavit će odobrenje iz članka 37. ovog zakona nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave kao i nadležnoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji.

Članak 40.

Odobrenje za pružanje usluga turističkog vodica upisuje se u upisnik koji vodi nadležno općinsko tijelo. Oblik, sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovog članka propisuje ministar.

Članak 41.

Odobrenje za pružanje usluga turističkog vodica prestaje vrijediti u slijedecim slučajevima:

1. Odjavom - danom podnošenja odjave općinskom tijelu.
2. Ako prestane ispunjavati jedan od propisanih uvjeta iz članka 28. ovog zakona.
3. Ako se naknadno utvrdi da je izdano odobrenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima. O prestanku odobrenja iz stavka 1. ovog članka općinsko tijelo donosi posebno rješenje.

Turistički pratitelj

Članak 42.

Turistički pratitelj je osoba koja obavlja operativno - tehničke poslove u vođenju i procjeni turista, te daje turistima osnovna priopćenja o svrsi putovanja.

Članak 43.

Turistički pratitelj je osoba koja ispunjava uvjete iz članka 28. ovog zakona, osim uvjeta iz točke 4. toga članka.

Članak 44.

Putnička agencija ne može obavljanje poslova pratitelja povjeriti osobi koja ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom.

Turisticki animator

Clanak 45.

Turisticki animator je osoba koja organizira slobodno vrijeme turistima koji se nalaze na organiziranom turistickom putovanju za vrijeme njihovog boravka u hotelima. Za turistickog animatora vrijede odredbe ovog zakona koje se odnose na turistickog pratitelja.

Turisticki zastupnik

Clanak 46.

Turisticki zastupnik je osoba koja zastupa organizatora putovanja u mjestu ispunjavanja usluga. Organizator je duzan pismeno obavijestiti davatelja usluga o osobi zastupnika, njegovim ovlastenjima i svim eventualnim promjenama.

Clanak 47.

Ovlastenja turistickog zastupnika su slijedeca: - stiti interese i prava putnika i organizatora putovanja kod davatelja usluga, - pruza obavjestenja i upute putnicima kod izvršenja programa putovanja i dodatnih usluga, - narucuje dodatne usluge u ime organizatora putovanja prema dobivenim ovlastenjima, - posreduje u pribavljanju dodatnih usluga za putnike (izlet, kulturne i sportske priredbe i sl.), - obavlja i druge poslove potrebne za zastitu interesa putnika i organizatora putovanja.

C. TURISTICKE USLUGE U NAUTICKOM TURIZMU

Clanak 48.

Nauticki turizam je, u smislu ovog zakona, plovidba i boravak turista (u daljnjem tekstu: nauticara) na moru i jezerima radi odmora i rekreacije u neposrednom dodiru s prirodom.

Clanak 49.

Usluge u nautickom turizmu su:

1. iznajmljivanje prostora uz uredjenu i djelomicno ili potpuno zasticenu obalu (u daljnjem tekstu: vez) za smjestaj plovila i nauticara koji borave na njima;
2. iznajmljivanje plovila za pojedinačna i obiteljska visednevna krstarenja u priobalju (chartering);
3. iznajmljivanje plovila za grupna kružna visednevna putovanja u priobalju (cruising);
4. iznajmljivanje posebno opremljenih plovila za grupna dnevna ili visednevna putovanja i pružanje usluga podvodnog ronjenja;
5. prihvata, cuvanje i održavanje plovila na vezu u moru i jezerima i suhom vezu;
6. usluge snabdijevanja (vodom, gorivom u posebnim crpkama, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.);
7. škole jedrenja, obuke za skipere i voditelje brodica;
8. uredjenje i pripremanje plovila;

9. davanje razlicitih informacija (vremenska prognoza, nauticki vodici i sl.) i
10. ostale usluge u svezi s putovanjem i boravkom turista nauticara.

Clanak 50.

Usluge u nautickom turizmu mogu pruzati pravne i fizicke osobe koji ispunjavaju uvjete propisane zakonom, a sukladno clancima 55 - 58.

Clanak 51.

Usluge u nautickom turizmu pruzaju se u marinama i u drugim lukama otvorenim za putnicki promet i nauticko - turistic kim centrima (u daljnjem tekstu: luke nautickog turizma). Luke nautickog turizma se razvrstavaju i kategoriziraju. Ministar ce propisati vrste i kategorije luka nautickog turizma, minimalne tehnicke uvjete koje moraju ispunjavati, te postupak za njihovo utvrdjivanje. O kategorizaciji luka nautickog turizma rjesava opcinsko tijelo. O zalbi na rjesenje iz stavka 4. ovog clanka odlucuje Ministarstvo. Rjesenje Ministarstva je konacno.

D. TURISTICKE USLUGE U SEOSKOM DOMACINSTVU

Clanak 52.

U seoskom domacinstvu mogu se pruzati usluge boravka turista radi odmora i rekreacije u ugodjaju seoskog zivota i krajolika s mogucnoscu sudjelovanja u aktivnostima seoskog gospodarstva.

Clanak 53.

Turisticke usluge u seoskom domacinstvu osobito su: iznajmljivanje konja za jahanje, lova i ribolova na seoskom gospodarstvu, foto safari, organiziranje branja plodina i gljiva, berbe voca i povrca, ubiranje ljetine i dr. Turisticke usluge iz stavka 1. ovog clanka moze pruzati vlasnik seoskog gospodarstva sa clanovima svoje obitelji ukoliko ispunji uvjete propisane ovim zakonom i drugim propisima. Ministar ce propisati nacin i uvjete za pruzanje usluga iz stavka 1. ovog clanka, te postupak i uvjete za pribavljanje odobrenja za obavljanje tih usluga.

E. OSTALE TURISTICKE USLUGE

Clanak 54.

Ostalim turistickim uslugama smatraju se:

- iznajmljivanje sandolina te njihov smjestaj i cuvanje,
- iznajmljivanje jedrilica, dasaka za jedrenje, bicikla na vodi,
- iznajmljivanje pribora i opreme za kupanje i skijanje na vodi,
- iznajmljivanje suncobrana i lezaljki i dr.
- iznajmljivanje skijaske, ribolovne opreme i sl.

Clanak 55.

Za pruzanje usluga iz clanka 54. ovog zakona, ukoliko ih ima namjeru pruziti fizicka osoba, obvezna je pribaviti odobrenje opcinskog tijela. Odobrenje iz stavka 1. ovog clanka moze pribaviti osoba koja ispunjava slijedece uvjete:

1. da je građanin Federacije i državljanin Bosne i Hercegovine,
2. da je stariji od 15. godina
3. da raspolaze sredstvima za pružanje usluga i dokazom o vrijednosti sredstava,
4. da je pribavio vazecu policu osiguranja iz koje se pokriva šteta korisniku usluge u slučaju nesreće.

Članak 56.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga osoba iz članka 55. stavak 1. ovog zakona obvezno sadrži:

1. ime i prezime osobe te njegov jedinstveni matični broj;
2. vrstu usluge i kapacitet koju će osoba pružati;
3. mjesto gdje se usluga pruža;
4. naznaku da li se usluga pruža tijekom cijele godine ili samo sezonski.

Članak 57.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga iz članka 56. ovog zakona upisuje se u upisnik odobrenja za pružanje usluga fizičkih osoba koji vodi općinsko tijelo. Oblik, sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovog članka propisuje ministar kantona.

Članak 58.

Rješenje o odobrenju iz članka 56. prestaje važiti:

1. odjavom osobe, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja prijave općinskom tijelu;
2. ako osoba ne otpočne pružati usluge u roku od 6 mjeseci od dana pribavljenog odobrenja;
3. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni ovim zakonom i drugim propisima određeni uvjeti, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku;
4. ako nadležno tijelo općinske uprave naknadno utvrdi da je rješenje o odobrenju utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima.

O prestanku važnosti rješenja o odobrenju iz stavka 1. ovog članka rješenje donosi općinsko tijelo, a dostavlja ga nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave i nadležnoj inspekciji.

III - UGOSTITELJSKA DJELATNOST

Članak 59.

Ugostiteljskom djelatnošću smatra se pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pica i napitaka i pružanje usluga smještaja. Ugostiteljskom djelatnošću smatra se i pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu (u prijevoznim sredstvima, na priredbama i sl.) i opskrba tom hranom (catering).

Članak 60.

Ugostitelj može pružati i jednostavne ugostiteljske usluge. Jednostavnom ugostiteljskom uslugom smatra se pripremanje i usluživanje jela bez složenije kuhinjske pripreme, kao i pripremanje i usluživanje pica i napitaka. Jednostavne ugostiteljske usluge mogu se pružati i izvan poslovnih prostorija i prostora ugostitelja. Izvan poslovnih prostorija i prostora ugostitelja mogu se usluživati jela u konfekcionarnom stanju, pica i napici u skladu sa zahtjevima higijene, te sladoled u originalnom pakovanju. Općinsko vijeće može odrediti

prostore na kojima se jednostavne ugostiteljske usluge mogu pružati izvan poslovnih prostorija i prostora ugostitelja. Opcinsko vijeće propisuje koji tehnički i zdravstveni uvjeti moraju biti ispunjeni za pružanje usluga iz stavka 1. i 3. ovog članka. Odredbe članka 71. stavka 1. točke 6, 7, 8. i 9. ne primjenjuju se na pružanje jednostavnih ugostiteljskih usluga, a ostale točke članka 71. stavka 1. ovoga zakona primjenjuju se na odgovarajući način.

Članak 61.

Ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje su registrirane kod nadležnog registracionog suda odnosno kod nadležnog općinskog tijela i ispunjavaju ostale uvjete propisane za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: ugostitelji). Ugostiteljsku djelatnost, pod uvjetima određenim ovim zakonom, u svojim poslovnim prostorijama i prostorima mogu obavljati i ugostiteljske obrazovne ustanove (ugostiteljske škole). Ugostitelj može, bez upisa u registar, obavljati i druge djelatnosti u manjem opsegu koje služe obavljanju ugostiteljske djelatnosti, a koje se uobičajeno obavljaju uz ugostiteljsku djelatnost (prodaju novina i časopisa, duhanskih preradjevina, pružanje usluga biljara, bocanja, kuglanja, tenisa i sl.).

Članak 62.

Pravne i fizičke osobe mogu organizirati pružanje usluga smještaja i prehrane za svoje djelatnike, članove, umirovljenike, te članove uže obitelji svojih djelatnika i umirovljenika, pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovoga zakona i drugim uvjetima propisanim posebnim propisima, u objektima zatvorenog tipa (odmaraliste, objekt za prehranu i sl.). Članovima uže obitelji, u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka, podrazumijevaju se: supružnici, djeca, pastorcad i usvojenici, te roditelji i usvojitelji. Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka, obvezatne su pružanje ugostiteljskih usluga prijaviti općinskom tijelu prema mjestu sjedišta objekta, odnosno prema mjestu gdje se pružaju usluge koje to upisuje u Upisnik o ugostiteljskim uslugama pravnih i fizičkih osoba iz stavka 1. ovoga članka. Ministar će propisati minimalne tehničke uvjete i druge uvjete za pružanje usluga iz stavka 1. ovoga članka. Općinsko tijelo utvrđuje ispunjavanje uvjeta iz propisa donijetog na temelju stavka 4. ovoga članka. Ministar će propisati sadržaj i oblik obrasca prijave i način vođenja Upisnika o ugostiteljskim uslugama pravnih i fizičkih osoba iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 63.

Odredbe ovoga zakona ne primjenjuju se na pružanje usluga prehrane i smještaja u ustanovama socijalne skrbi, zdravstvenim ustanovama, odgojno-obrazovnim i drugim sličnim ustanovama, te u vojnim objektima, Ministarstvu unutarnjih poslova, ako te usluge pružaju njihovi djelatnici isključivo pripadnicima i korisnicima tih ustanova, te pripadnicima vojske i Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 64.

Ne smatra se ugostiteljskom djelatnošću pripremanje i usluživanje toplih i hladnih napitaka, bezalkoholnih pica i jednostavnih jela, koje pravne i fizičke osobe organiziraju za potrebe svojih djelatnika i članova u svojim poslovnim prostorijama i prostorima.

A. PREDMET I NAČIN POSLOVANJA UGOSTITELJA

Clanak 65.

Fizicke osobe u smislu odredbi ovoga zakona mogu dobiti odobrenje za osnivanje ugostiteljske radnje samo za jedan ugostiteljski objekat na teritoriju Federacije BiH.

Clanak 66.

Za pružanje usluga ugostitelj je obvezatan pribaviti odobrenje općinskog tijela. Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdat će se ugostitelju koji ispunjava sljedeće uvjete:

1. da je poslovno sposoban,
2. da ima odgovarajuće poslovne prostorije odnosno prostor,
3. da ispunjava propisane zdravstvene uvjete,
4. da mu nije pravomocnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja pružanja usluga u ugostiteljskoj djelatnosti.

Clanak 67.

O odobrenju iz članka 66. stavka 1. ovoga zakona, općinsko tijelo rješava rješenjem u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

Clanak 68.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga ugostitelja obvezatno sadrži:

1. ime i prezime građanina i JMBG;
2. naziv firme;
3. mjesto, ulicu i broj objekta u kojem se pruža usluga;
4. vrstu usluge koja se pruža;
5. kategoriju objekta u kojem pruža uslugu;
6. naznaku o pružanju usluga tijekom cijele godine ili sezonski.

Clanak 69.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga ugostitelja prestaje važiti:

1. odjavom ugostitelja, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave općinskom tijelu;
2. ako ugostitelj ne započne pružati usluge u roku od šest mjeseci od dana donošenja rješenja o odobrenju;
3. ako prestane ispunjavati koji od uvjeta navedenih u članku 66. ovoga zakona;
4. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovog zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku;
5. ako se naknadno utvrdi da je rješenje o odobrenju utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima.

O prestanku rješenja o odobrenju iz stavka 1. ovog članka općinsko tijelo donosi rješenje i dostavlja ga nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave i općinskoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji.

Clanak 70.

Ugostitelj posluje tijekom cijele godine ili sezonski. Ugostitelj može poslovati i povremeno (za vrijeme trajanja manifestacija, sajмова, prigodnih priredbi i sl.)

Clanak 71.

Ugostitelj je obvezatan:

1. poslovati sukladno odredbama ovoga zakona, propisa donesenih temeljem ovoga zakona, te drugim poslovnim obicajima u ugostiteljstvu;
  2. vidno istaknuti cijene usluga koje se nude, na nacin dostupan gostima i pridrzavati se istaknutih i objavljenih cijena, a kod pružanja usluga smjestaja u cjenicama istaknuti i iznos boravisne pristojbe; cjenike staviti na raspolaganje gostima u dovoljnom broju primjeraka;
  3. voditi poslovne knjige - knjigu prometa;
  4. utvrditi normative o utrosku namirnica i pica za pojedine usluge prehrane i pica, pružiti usluge u kolicinama i kakvoci sukladno normativima, te na zahtjev normativ predociti gostu;
  5. izdati gostu racun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu s naznakom vrste, kolicine i cijene pruženih usluga, a kod pružanja usluga smjestaja navesti u racunu i iznos boravis ne pristojbe;
  6. utvrditi kucni red u ugostiteljskom objektu za smjestaj i istaknuti ga na recepciji, te izvadak iz kucnog reda istaknuti u svim sobama i apartmanima;
  7. vidno istaknuti vrstu i kategoriju ugostiteljskog objekta na ulazu u ugostiteljski objekt;
  8. vidno istaknuti na ulazu u ugostiteljski objekt ili u njegovoj neposrednoj blizini obavijest o radnom vremenu;
  9. pridrzavati se radnog vremena;
  10. voditi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smjestaj;
  11. voditi knjigu zalbi na propisan nacin u svakom ugostiteljskom objektu, u roku od tri dana izjavljeni prigovor dostaviti opcinskoj turisticko-ugostiteljskoj inspekciji, te u roku od 15 dana od dana izjavljenog prigovora odgovoriti na prigovor.
- Ministar ce propisati oblik, sadrzaj i nacin vodjenja knjige gostiju, knjige prometa, te knjige zalbi. Ugostitelj koji u ugostiteljskom objektu pruza usluge turistima obvezatan je, uz naziv vrste objekata, istaknuti i oznaku da se u tom objektu pružaju usluge turistima. Opcinsko vijece moze odrediti prostore na kojima se pružaju usluge turistima.

Clanak 72.

Ugostitelju je zabranjeno usluživati alkoholna pica gostu mladjem od 18 godina.

B. VRSTE I KATEGORIZACIJA UGOSTITELJSKIH OBJEKATA

Clanak 73.

Ugostiteljska djelatnost i pružanje ugostiteljskih usluga, obavljaju se pod odredjenim uvjetima glede uredjenja i opreme ugostiteljskih objekata, usluga, kao i pod drugim uvjetima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim temeljem ovoga zakona (u daljnjem tekstu: minimalni uvjeti). Ugostiteljski objekt, osim uvjeta iz stavka 1. ovoga clanka, mora ispunjavati i uvjete glede: projektiranja, gradjenja i odrzavanja gradjevine, zastite na radu, zastite od pozara, zastite od buke, zastite i unapredjenja okolisa, kao i druge uvjete propisane posebnim propisima (u daljnjem tekstu: drugi uvjeti). Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i pružanje ugostiteljskih usluga moraju biti ispunjeni zdravstveni uvjeti za rad u ugostiteljstvu sukladno posebnim propisima. Ministar ce donijeti propis o minimalnim uvjetima koje moraju ispunjavati ugostiteljski objekti iz stavka 1. ovoga clanka. Ministar ce propisati uvjete za pripremanje i opskrbu hranom za potrosnju na drugom mjestu (catering).

Clanak 74.

Ugostiteljska djelatnost obavlja se u poslovnom objektu, prostoriji i na prostoru namijenjenom, uredjenom i opremljenom za pružanje ugostiteljskih usluga (u daljnjem tekstu: ugostiteljski objekt). Ugostiteljska djelatnost može se obavljati i u poslovnom objektu, prostoriji i na prostoru gdje se obavlja druga djelatnost ako su za obavljanje ugostiteljske djelatnosti ispunjeni propisani uvjeti.

Clanak 75.

Ugostiteljskim objektima prema ovom zakonu, smatraju se ugostiteljski objekti za smjestaj i ugostiteljski objekti za prehranu, a razvrstavaju se u sedam skupina i to:

1. hoteli (vrste: hotel, hotelsko naselje, aparthotel, apartmansko naselje, motel, pansion i sl.);
2. kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smjestaj (vrste: kamp, sobe za iznajmljivanje, apartman, omladinski hotel, planinarski dom, odmaraliste, prenociste i sl.);
3. restorani (vrste: restoran, gostionica, zdravljak - mlijecni restoran, krcma, konoba, pizzeria, objekt brze prehrane, cevabdzinica, ascinica, burekdzinica i sl.);
4. barovi: (vrste: barovi, nocni bar, disco-bar, i sl.);
5. buffet: (vrste: buffet, pivnica, bistro i sl.)
6. kavane (vrste: kavana, caffe-bar, caffe-slasticarna i sl.)
7. kantine i pripremnice obroka (catering).

Ministar će propisati vrste ugostiteljskih objekata i njihovo razvrstavanje u pojedine skupine sukladno stavku 1. ovoga clanka, polazeci od nacina usluživanja i pretežitosti usluga koje se u ugostiteljskom objektu pružaju. Ministar će utvrditi propisom iz stavka 2. ovoga clanka i minimum usluga koje je ugostitelj dužan pružati u pojedinoj vrsti ugostiteljskog objekta.

Clanak 76.

Od ugostiteljskih objekata za smjestaj kategoriziraju se hoteli. Oznaka za kategoriju hotela je zvjezdica. Hoteli se razvrstavaju u pet kategorija:

- prva kategorija oznacava se sa pet zvjezdica,
- druga kategorija oznacava se sa cetiri zvjezdice,
- treca kategorija oznacava se sa tri zvjezdice,
- cetvrta kategorija oznacava se sa dvije zvjezdice,
- peta kategorija oznacava se sa jednom zvjezdicom.

Kategorizaciju objekata sa pet i cetiri zvjezdice vrši Ministarstvo a ostale kategorije kantonalna tijela. Ministar će utvrditi propisom iz clanka 73. stavka 4. ovoga zakona i vrste ugostiteljskih objekata za smjestaj koji se kategoriziraju, kategorije, elemente i mjerila za kategorizaciju, te postupak i nacin kategorizacije ugostiteljskih objekata. Ugostiteljski objekti za prehranu se ne kategoriziraju. Iznimno od odredbe iz stavka 3. ovoga clanka, na zahtjev ugostitelja, mogu se kategorizirati ugostiteljski objekti vrste restoran iz skupine restorani. Oznaka za kategoriju pojedinog restorana je broncana, srebrna ili zlatna kuharska kapa. Ministar će propisati mjerila i postupak kategorizacije restorana.

Clanak 77.

Ugostiteljski objekt koji prestane ispunjavati uvjete propisane za odredjenu vrstu i kategoriju objekta ne može poslovati kao ta vrsta i kategorija ugostiteljskog objekta.

Clanak 78.

Ugostiteljski objekt može imati naziv jedne vrste ugostiteljskog objekta ovisno od vrste usluga koje se pretežito pružaju u objektu. Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ugostiteljski objekt može imati naziv dvije vrste ugostiteljskih objekata, ako za svaku vrstu ispunjava uvjete propisane ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovoga zakona i posebnim propisima, te ako su usluge tih dviju vrsta ugostiteljskih objekata dopunjavajuće.

Članak 79.

Naziv vrste ugostiteljskog objekta može se promijeniti, ako su ispunjeni uvjeti propisani za pružanje druge vrste usluge u ugostiteljskom objektu.

C. POSTUPAK ZA UTVRDJIVANJE KATEGORIZACIJE UGOSTITELJSKIH OBJEKATA

Članak 80.

Kantonalno tijelo utvrđuje, na zahtjev ugostitelja, kategorizaciju ugostiteljskih objekata treće, četvrte i pete kategorije, koji se označavaju sa tri, dvije i jednom zvjezdicom. Opcinsko tijelo utvrđuje, na zahtjev ugostitelja, minimalne i druge uvjete za ugostiteljske objekte koji se ne kategoriziraju. Uvjeti iz stavka 1. i stavka 2. ovoga članka, utvrđuju se rješavanjem u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva. Rješenje iz stavka 3. ovoga članka, upisuje se u Upisnik o kategorizaciji ugostiteljskih objekata.

Članak 81.

Ako kantonalno odnosno općinsko tijelo ne donese rješenje iz članka 76. stavka 3. i članka 80. stavka 3. ovoga zakona u propisanom roku ili ne donese rješenje kojim se zahtjev odbija zbog neispunjavanja propisanih uvjeta, ugostitelj može započeti s radom u ugostiteljskom objektu, o čemu je dužan prethodno pismeno izvijestiti tijelo. Kantonalno odnosno općinsko tijelo donijet će rješenje iz članka 76. stavka 3. i članka 80. stavka 3. ovoga zakona i ugostitelju koji je započeo s radom u ugostiteljskom objektu temeljem odredbi stavka 1. ovoga članka, ako su ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom.

Članak 82.

Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rješava u prvom stupnju i neposredno vodi ispitni postupak za kategorizaciju ugostiteljskih objekata za smještaj iz skupine hotela, kojih se kategorije označavaju s četiri ili pet zvjezdica. Kantoni, na zahtjev ugostitelja, rješavaju u prvom stupnju i neposredno vode ispitni postupak za kategorizaciju ugostiteljskih objekata za prehranu iz skupine restorani, vrste restoran kojih se kategorije označavaju brončanom, srebrnom ili zlatnom kuharskom kapom. Kantonalno tijelo na zahtjev ugostitelja rješava u prvom stupnju i neposredno vodi ispitni postupak za kategorizaciju ugostiteljskih objekata za smještaj, osim objekata navedenih u stavku 1. ovoga članka. Troškove ispitnog postupka iz stavka 1, 2. i 3. ovoga članka snosi ugostitelj.

Članak 83.

Zahtjev ugostitelja iz članka 82. ovoga zakona sadrži: 1. tvrtku i sjedište ugostitelja; 2. vrstu, naziv i mjesto ugostiteljskog objekta; 3. usluge koje će biti predmet poslovanja ugostiteljskog

objekta. Odredbe stavka 1. ovoga clanka na odgovarajuci nacin primjenjuje se i na zahtjev ugostitelja iz clanka 80. stavka 1. i stavka 2. ovoga zakona.

Clanak 84.

Zahtjev za kategorizaciju ugostiteljskih objekata iz clanka 82. stavka 1. ovoga zakona, podnosi se ministarstvu, a iz clanka 82. stavka 2. i 3. ovoga zakona kantonalnom tijelu. Kategorizaciju ugostiteljskih objekata iz clanka 82. stavka 1. ovoga zakona utvrđuje rjesenjem ministarstvo, u roku od 60 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva. Kategorizaciju objekata iz clanka 82. stavka 2. i 3. ovoga zakona, utvrđuje rjesenjem kantonalno tijelo, u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

Clanak 85.

Rjesenje iz clanka 82. stavka 1. ovoga zakona upisuje se u Upisnik o kategorizaciji ugostiteljskih objekata (u daljnjem tekstu: Upisnik) kojeg vodi ministarstvo po sluzbenoj duznosti. Rjesenje iz clanka 82. stavka 2. i 3. ovoga zakona upisuje se u Upisnik kojeg vodi kantonalno tijelo po sluzbenoj duznosti. Ministar ce donijeti propis o obliku, sadrzaju i nacinu vodjenja Upisnika iz stavka 1. i stavka 2. ovoga clanka i Upisnika iz clanka 80. stavka 4. ovoga zakona.

Clanak 86.

Protiv rjesenja o kategorizaciji ugostiteljskih objekata, o kojem u prvom stupnju rjesava kantonalno tijelo, moze se u roku osam dana od dana dostave rjesenja izjaviti zalba ministarstvu. Protiv rjesenja o kategorizaciji ugostiteljskih objekata, o kojem u prvom stupnju rjesava ministarstvo ne moze se izjaviti zalba, ali se moze uloziti tuzba kod nadleznog suda.

Clanak 87.

Rjesenje o kategorizaciji iz clanka 80. stavka 3. ovoga zakona i rjesenja iz clanka 82. stavka 1. i 3. ovoga zakona, prestaju vaziti:

1. smrću nosioca odobrenja;
2. prestankom poslovanja ugostitelja;
3. ako ugostitelj ne zapocne s radom u roku sest mjeseci od dana donosenja rjesenja.

Clanak 88.

Ugostiteljske usluge mogu se pružati i u pokretnom objektu. Pod objektom iz stavka 1. ovoga clanka, smatra se objekt koji se moze premjestati iz jednog na drugo mjesto vlastitim pogonom ili vucom. U objektu iz stavka 1. ovoga clanka moze se usluživati picima, napicima i jelima koja su uobicajena u buffetu, samo u konfekcioniranom obliku. Ministar ce propisati minimalno-tehnicke uvjete koje mora ispunjavati objekt iz stavka 1. ovoga clanka. Opcinsko tijelo utvrđuje prostore na kojima se mogu pružati usluge u objektu iz stavka 1. ovoga clanka.

Clanak 89.

Ugostiteljske usluge mogu se pružati iz kioska, pod satorom, na izletistu i sl. Opcinsko tijelo odobrenjem ce utvrditi koja se jela, pica i napici mogu usluživati u objektima iz stavka 1. ovoga clanka.

D. KAMPIRANJE

Clanak 90.

Kampiranje u smislu ovog zakona smatra se smjestaj i boravak osoba u prirodi, pod satorom i drugim slicnim objektima (kamp kucice, stambene prikolice i sl.) na podesnom i ogradjenom zemljistu na kome se gostima iznajmljuju prostori za kampovanje ili kamp jedinice za smjestaj vlastite ili u kampu iznajmljene opreme radi odmora i rekreacije. Pravne i fizicke osobe mogu organizirati pružanje usluga kampiranja pod uvjetima utvrdjenim ovim zakonom. Fizicka osoba može organizirati kamp na zemljistu za najviše 10 smjestajnih jedinica odnosno 30 gostiju istodobno. Za pružanje usluga kampiranja fizicko lice je obvezno pribaviti odobrenje općinskog tijela sukladno clanku 65 - 71 ovog zakona.

Clanak 91.

Zemljiste za kampiranje određuje općinsko tijelo odlukom. Istom odlukom utvrđuje se i postupak za dodjelu zemljišta za organiziranje kampiranja ugostitelju.

E. UGOSTITELJSKE USLUGE UGOSTITELJA U DOMACINSTVU, SELJACKOM DOMACINSTVU I NA PLOVNOM OBJEKTU

Ugostiteljske usluge u domacinstvu

Clanak 92.

Pod uvjetima utvrdjenim ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovoga zakona i drugim uvjetima propisanim posebnim propisima, fizicka osoba u domacinstvu (u daljnjem tekstu: ugostitelj) može:

1. iznajmljivati gostima sobe, apartmane i kuce za odmor, kojih je vlasnik ili nositelj prava koristenja, do ukupno najviše 10 soba odnosno 20 postelja;
2. organizirati kamp na zemljistu za najviše 10 smjestajnih jedinica, odnosno 30 gostiju istodobno. Ugostitelj može pružati i usluge dorucka, polupansiona ili pansiona samo gostima kojima izdaje sobe, apartmane, kuce za odmor i u kampu.

Clanak 93.

Za pružanje ugostiteljskih usluga ugostitelj u domacinstvu iz clanka 92. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: usluge) moraju biti ispunjeni minimalni higijensko-tehnicki uvjeti.

Clanak 94.

Ugostitelj koji pruža usluge iz clanka 92. ovoga Zakona mora ispunjavati i ostale uvjete za rad u ugostiteljstvu sukladno posebnim propisima.

Clanak 95.

Ugostitelj koji pruža usluge iz clanka 92. obvezatan je:

1. vidno istaknuti vrstu objekta u kojem pruža usluge;
2. vidno istaknuti naziv usluga koje pruža na ulazu u objekt ili u neposrednoj blizini, na hrvatskom i bosanskom jeziku s propisanim oznakama;

3. vidno istaknuti cijene usluga koje nudi i iznos boravisne pristojbe, na propisan i uobicajen nacin, te se pridrzavati istaknutih cijena;
4. voditi popis gostiju;
5. izdati gostu racun s naznacenom vrstom, kolicinom i cijenom pruzenih usluga za svaku pruzenu uslugu, a kod pruzanja usluge smjestaja navesti u racunu i iznos boravis ne pristojbe;
6. utvrditi normative namirnica i pica za pojedine usluge prehrane i pica, ako takve usluge pruza i pruziti usluge po utvrdjenim normativima, te na zahtjev normativ predociti gostu;

Clanak 96.

Ugostitelj koji pruza usluge ne moze biti poslodavac niti koristiti rad osoba koje nisu clanovi njegovog domacinstva. Clanovi domacinstva moraju ispunjavati i druge uvjete za rad u ugostiteljstvu sukladno posebnim propisima.

Clanak 97.

Za pruzanje usluga iz clanka 92. ovoga zakona, ugostitelj je obvezatan pribaviti odobrenje opcinuskog tijela.

Ugostiteljske usluge u seljackom domacinstvu

Clanak 98.

U seljackom domacinstvu, koje je organizirano kao turisticko seljacko gospodarstvo (u daljnjem tekstu: seljacko domacinstvo), clan seljackog domacinstva moze pruzati usluge iz clanka 92. stavka 1. tocke 1. ovog zakona, osim iznajmljivanja kuca za odmor i organiziranja kampa. Gostima kojima se pruzaju usluge iz stavka 1. ovoga clanka u seljackom domacinstvu, mogu se pruzati i usluge dorucka, polupansiona i pansiona, te usluživanje pica i napitaka iz pretezito vlastite proizvodnje. U seljackom domacinstvu mogu se pruzati i usluge kusanja vlastitog vina ili rakije u uredjenom dijelu stambenog ili gospodarskog objekta, u zatvorenom, natkritom ili na otvorenom prostoru za najviše 50 osoba (izletnika) istodobno. Na pruzanje usluga u seljackom domacinstvu primjenjuju se odredbe clanka 92. do 97. ovoga zakona. Ministar ce uz pribavljeno misljenje ministra poljoprivrede, sumarstva i vodoprivrede propisat ce sto se smatra pretezito vlastitom proizvodnjom, te vrstu proizvoda koji ne moraju biti iz vlastite proizvodnje u smislu stavka 2. ovoga clanka.

Ugostiteljske usluge na plovnom objektu

Clanak 99.

Pod uvjetima utvrdjenim ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovoga zakona i drugim uvjetima propisanim posebnim propisima, ugostitelj moze pruzati usluge prehrane, pica i napitaka na svojem plovnom objektu za najviše 20 gostiju istodobno. Usluge iz stavka 1. ovog clanka, ugostitelj ne smije pruzati u lukama, pristanistima i na sidristima, kao i u slucaju kada plovni objekt kruzi izvan luka i sidrista, osobama koje nisu na plovni objekt ukrcane radi prijevoza. Na pruzanje usluga iz stavka 1. ovoga clanka na odgovarajuci nacin primjenjuju se odredbe clanka 92. do 97. ovoga zakona.

IV - TURISTICKO-UGOSTITELJSKA INSPEKCIJA

Clanak 100.

Nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuje ugostiteljska i turistička djelatnost obavlja turističko-ugostiteljska inspekcija (u daljem tekstu: inspekcija), ako zakonom nije određeno da pojedine poslove obavljaju druga tijela uprave.

Clanak 101.

Inspekcija obavlja nadzor koji se odnosi na:

1. razvrstavanje i minimalne uvjete za rad ugostiteljskih i turističkih objekata;
2. kategorizaciju ugostiteljskih i turističkih objekata;
3. izvršavanje ugovornih obveza između prodavatelja i kupaca ugostiteljskih i turističkih usluga;
4. obracun, naplatu i uplatu boravne pristojbe;
5. isticanje i pridržavanje objavljenih cijena ugostiteljskih i turističkih usluga, te izdavanje racuna za obavljene usluge;
6. utvrđivanje i pridržavanje normativa jela i pica u kolicini i kakvoci;
7. vođenje knjige žalbe i postupak u svezi s prigovorima kupaca ugostiteljskih i turističkih usluga. Osim poslova iz stavka 1. ovog clanka, inspekcija obavlja i druge poslove koji su zakonom stavljeni u njenu nadležnost

A. USTROJSTVO TURISTICKO-UGOSTITELJSKE INSPEKCIJE

Clanak 102.

Poslove inspekcije obavljaju federalni, kantonalni i općinski turističko-ugostiteljski inspektori (u daljnjem tekstu: inspektori).

Clanak 103.

Za federalnog i kantonalnog inspektora može biti postavljena osoba koja pored zakonom utvrdjenih uvjeta za prijem ispunjava posebne uvjete:

1. visoka stručna sprema ugostiteljske, turističke, hotelijerske, ekonomske, pravne i tehnološke;
2. najmanje pet godina radnog staza u struci nakon položenog stručnog ispita;
3. položen stručni ispit.

Clanak 104.

Za općinskog inspektora može biti postavljena osoba koja, pored zakonom utvrdjenih uvjeta za prijem ispunjava posebne uvjete:

1. visoka stručna sprema ugostiteljske, turističke, hotelijerske, ekonomske, pravne i tehnološke;
2. tri godine radnog staza u struci;
3. položen stručni ispit.

Clanak 105.

Pored poslova osnovne djelatnosti općinski i kantonalni inspektori obavljaju i poslove iz djelokruga inspekcije kao što su: nadzor nad iznajmljivanjem soba, kuća i stanova za odmor,

turističkih apartmana, pridržavanjem radnog vremena, isticanjem cijena, izdavanjem racuna, prijavom i odjavom boravka turista, obracunom, naplatom i uplatom boravne pristojbe, normativa u ugostiteljstvu i sl. Inspektori mogu u poslovima nadzora iz stavka 1. ovog članka izricati kazne na mjestu izvršenja prekršaja i podnositi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, a u ostalim poslovima nadzora ovlaštene su obavljati upravne radnje do donošenja upravnih rješenja.

B. OVLAŠTI I OBVEZE TURISTICKO-UGOSTITELJSKOG INSPEKTORA

Članak 106.

U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten pregledati: poslovne i druge prostorije i prostore u kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost; robu, uređaje i opremu kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost; stanove i kuće za iznajmljivanje u kojima se turistima i putnicima pružaju ugostiteljske i turističke usluge; zgrade, uređaje i opremu luka nautičkog turizma, vozila i plovila kojima se ili u kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost; poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju koja mu omogućuje uvid u poslovanje pravne i fizičke osobe koja pruža ugostiteljske i turističke usluge, kao i isprave na osnovi kojih se može utvrditi identitet fizičkih osoba, te obavljati druge radnje u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora.

Članak 107.

Pravne i fizičke osobe čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti inspekcijskom pregledu, obvezne su omogućiti inspektorima nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora. Pravne i fizičke osobe obvezne su na zahtjev inspektora dostaviti podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti u primjerenom roku koji on odredi.

Članak 108.

Inspektor će rješenjem zabraniti pružanje usluga pravnoj i fizičkoj osobi ako obavlja ugostiteljsku ili turističku djelatnost bez upisa u zakonom propisani upisnik, odnosno bez rješenja nadležnog tijela državne uprave kojim je utvrđeno da prostor, uređaji i oprema udovoljavaju propisanim uvjetima ili suprotno izdanom odobrenju ako je obavljanje tih djelatnosti odnosno pružanje tih usluga u suprotnosti sa zakonom. Inspektor rješenje iz stavka 1. ovog članka donijet će bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora s utvrđenim cinjenicama odlučnim za donošenje rješenja.

Članak 109.

Inspektor će donijeti rješenje u slučajevima kada utvrdi da pravna ili fizička osoba: obavlja djelatnost usprkos izrečenoj zastitnoj mjeri zabrane obavljanja ugostiteljske i turističke djelatnosti, a koja je postala pravomocna i izvršna.

Članak 110.

Inspektor u provedbi rješenja iz članka 108. i članka 109. ovog zakona pećacenjem ili na drugi pogodan način će zatvoriti prostorije u kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost, te može oduzeti opremu, uređaje, sredstva za rad i prijevozna sredstva kojima se

obavlja djelatnost, do konacne odluke nadleznog tijela. Izvrsno rjesenje inspektora koje se odnosi na nenovcane obveze, moze se izvršiti i neposredno bez prethodne primjene prisilnih mjera predvidjenih propisima o opcem upravnom postupku. Izvrsno rjesenje inspektora koje se odnosi na novcane obveze prisilno se izvršava po postupku propisa za naplatu poreza.

Clanak 111.

Ako je zakonom predvidjena mogucnost oduzimanja predmeta kojim je ucinjen prekršaj, privredni prijestup ili krivicno djelo, inspektor moze privremeno oduzeti te predmete o cemu je duzan izdati pismenu potvrdu. Inspektor je obvezan da, uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za ucinjeni prekršaj, odnosno uz prijavu za ucinjeni privredni prijestup ili krivicno djelo, o privremenom oduzimanju predmeta odmah izvijesti nadlezno tijelo kod kojeg pokrece postupak zbog ucinjenog prekršaja, privrednog prijestupa ili krivicnog djela zavisno o kvalifikaciji djela ucinjenog oduzetim predmetom. Tijela Federalne uprave u cijem se sastavu nalazi inspekcija osigurat ce uvjete za odrzavanje i cuvanje privremeno oduzetih predmeta.

Clanak 112.

Ako inspektor u provedbi inspekcijuskog nadzora utvrdi da je kupcu ugostiteljske odnosno turisticke usluge zaracunata ili naplacena visa cijena od utvrdjene, naredit ce prodavatelju usluge da vrati vise naplaceni iznos ostecenom kupcu usluge i bez odlaganja podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. Ako kupac usluge iz stavka 1. ovog clanka nije poznat, inspektor ce u zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka predloziti da se vise naplaceni iznos oduzme kao protupravno stecena imovinska koristavak

Clanak 113.

Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijuskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridrzanje propisa za ciji nadzor je nadlezno drugo tijelo drzavne uprave, bez odgadjanja, a najkasnije u roku od osam dana, obavijestit ce to tijelo.

Clanak 114.

Protiv rjesenja kantonalnog inspektora moze se u roku od 8 dana od dana dostave rjesenja izjaviti zalba federalnom inspektor. Protiv rjesenja opcinjskih inspektora moze se u roku od osam dana od dana dostave rjesenja izjaviti zalba kantonalnom inspektor. Protiv rjesenja koje u prvom stupnju donese federalni inspektor ne moze se izjaviti zalba, ali se moze pokrenuti upravni spor.

Clanak 115.

Pri obavljanju inspekcijuskog nadzora inspektor mora imati sluzbenu iskaznicu inspektora kojom dokazuje svoje sluzbeno svojstvo, identitet i ovlasti. Obrazac sluzbene iskaznice inspektora, nacin izdavanja i uporabe propisuje ministar.

V - NADZOR

Clanak 116.

Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona obavlja Federalno ministarstvo trgovine, kantonalna i općinska tijela. Inspekcijski nadzor nad provedbom ovog zakona i propisa donesenih temeljem ovog zakona, te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranih davatelja turističkih usluga provode federalni kantonalni i općinski turističko-ugostiteljski inspektori svaki u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima.

Članak 117.

Nadležni turističko-ugostiteljski inspektor donijet će rješenje kojim će zabraniti pružanje pojedinih turističko-ugostiteljskih usluga ako utvrdi da: 1. pravna ili fizička osoba obavlja turističko-ugostiteljsku djelatnost, a da nije upisana u sudski registar odnosno da ne posjeduje rješenje ili odobrenje općinskog tijela i 2. pravna ili fizička osoba obavlja turističko-ugostiteljsku djelatnost, a da nije pribavila rješenje da objekt odnosno poslovni prostor u kojem pruža usluge udovoljava uvjetima propisanim ovim zakonom, ili propisima donesenim na temelju ovog zakona.

Članak 118.

Ako poslovne prostorije u kojima se pružaju turističko-ugostiteljske usluge prestanu udovoljavati uvjetima propisanim ovim zakonom i drugim propisima, nadležni turističko-ugostiteljski inspektor naredit će otklanjanje utvrdjenih nedostataka, u određenom roku. Ako nedostaci iz stavka 1. ovog zakona ne budu otklonjeni u određenom roku, nadležni turističko-ugostiteljski inspektor zabranit će pružanje usluga u poslovnim prostorijama dok se ne otklone utvrdjeni nedostaci.

VI - KAZNENE ODREDBE

A. Turistička djelatnost

Članak 119.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 DEM, kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne pruža turističke usluge koje prema propisima spadaju u predmet njihovog poslovanja (članak 12.);
2. se u prometu nezakonito koristi izrazom "putnička agencija" (članak 13.); Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100 do 500 DEM.

Članak 120.

Novčanom kaznom u iznosu od 600 do 3.000 DEM, kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 8. stavka 1. ovog zakona ako:

1. organizira putovanje i boravak za osobe koje nisu njeni članovi;
2. prilikom organiziranja putovanja za svoje članove ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani;
3. organizira putovanje i boravak koji traje dulje od tri dana. Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 80 do 400 DEM.

Clanak 121.

Novcanom kaznom u iznosu od 500 do 2.500 DEM kaznit ce se za prekršaj pravna osoba ako:

1. poslovne prostorije ne ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom (clanak 23.);
2. ne osigura rizike putovanja osiguranjem putnika i njihove prtljage (clanak 18.stavak 1.);
3. ne koristi prijevozna sredstva osigurana obveznim osiguranjem putnika u skladu sa zakonom (clanak 18. stavak 2.);
4. u svakom poslovnom prostoru nema zaposlenog barem jednog ovlastenog voditelja poslovanja (clanak 25); Za prekršaj iz stavka 1. tocke 1, 2, 3. i 4. ovog clanka kaznit ce se odgovorna osoba u pravnoj osobi novcanom kaznom u iznosu od 100 do 500 DEM.

Clanak 122.

Novcanom kaznom u iznosu od 400 do 2.000 DEM kaznit ce se za prekršaj putnicka agencija ako:

1. u poslovnim prostorijama u kojima obavlja djelatnost, tijekom radnog vremena nije nazocna barem jedna osoba koja ispunjava uvjete za rad u putnickoj agenciji;
2. na ulazu u poslovni prostor putnicke agencije ne izlozi natpisnu ploču na kojoj je tvrtka putnicke agencije (clanak 13. stavak 1. tocka 1.);
3. se na zahtjev korisnika njezinih usluga ne izjasni o svojstvu i obimu ovlastenja ukoliko zastupa druge putnicke agencije (clanak 13. stavak 1. tocka 2.);
4. u reklamnim i propagandnim materijalima i svim drugim poslovnim dokumentima nema otisnutu tvrtku, sjediste odnosno adresu putnicke agencije (clanak 15.);
5. prije ugovaranja kupca ne obavijesti o cijeni ponudjenih usluga (clanak 17. stavak 1. tocka 3.); Za prekršaje iz stavka 1. tocke 1, 2, 3, 4. i 5. ovog clanka kaznit ce se ovlastena osoba putnicke agencije novcanom kaznom u iznosu od 80 do 400 DEM.

Clanak 123.

Novcanom kaznom u iznosu od 80 do 400 DEM, kaznit ce se za prekršaj:

1. fizicka osoba koja bez odobrenja obavlja poslove turistickog vodica (clanak 37.);
2. turisticki vodica koji poslove turistickog vodica obavlja suprotno odredbama ovog zakona (clanak 33.);

3. turisticki vodica koji pri obavljanju poslova turistickog vodica nema iskaznicu turistickog vodica ili koji iskaznicu turistickog vodica ne nosi na vidljivom mjestu (clanak 36);

Novcanom kaznom od 350 DEM kaznit ce se za prekršaj i pravna osoba, ukoliko je obavljanje poslova turistickog vodica povjerio osobi koja ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova turistickog vodica koji su propisani ovim zakonom (clanak 28.). Za prekršaj iz stavka 2. ovog clanka kaznit ce se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi novcanom kaznom u iznosu od 50 do 250 DEM.

B. Ugostiteljska djelatnost

Clanak 124.

Novcanom kaznom od 1.000 do 5.000 DEM kaznit ce se za prekršaj pravna osoba, ako:

1. ne pruza ugostiteljske usluge u skladu s odredbom iz clanka 71. ovoga zakona;
2. ugostiteljski objekt ne ispunjava minimalne uvjete glede uredjenja i opreme ugostiteljskih objekata, te druge uvjete sukladno ovom zakonu, propisima donesenim temeljem ovoga zakona ili ako za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i pružanje ugostiteljskih usluga nisu

ispunjeni zdravstveni uvjeti za rad u ugostiteljstvu sukladno posebnim propisima (clanak 73. stavak 2. i 3.);

3. ugostiteljski objekt koji prestane ispunjavati uvjete propisane za određenu vrstu i kategoriju objekta i dalje posluje kao ta vrsta i kategorija ugostiteljskog objekta (clanak 77.). Za prekršaje iz stavka 1. točke 1, 2. i 3. ovoga clanka kaznit će se i voditelj poslovanja ugostiteljskog objekta novčanom kaznom od 500 do 2.500 DEM. Za prekršaje iz stavka 1. ovoga clanka, uz izrecenu novčanu kaznu ugostitelju će se oduzeti i imovinska korist pribavljena prekršajem.

Clanak 125.

Novčanom kaznom od 800 do 4.000 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

1. ne udovoljava uvjetima iz clanka 62. stavka 1. ovoga zakona ili ako pruža ugostiteljske usluge osobama koje nisu njeni djelatnici, članovi, umirovljenici, te članovi uže obitelji djelatnika i umirovljenika (clanak 62. stavak 1. i 2.);
2. objekt u kojem pruža ugostiteljske usluge ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom, propisima donesenim temeljem ovoga zakona i drugim uvjetima propisanim posebnim propisima (clanak 62. stavak 4.);
3. pružanje ugostiteljskih usluga u objektu zatvorenog tipa ne prijavi općinskom tijelu (clanak 62. stavak 3.). Za prekršaje iz stavka 1. ovoga clanka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 400 do 2.000 DEM. Za prekršaj iz stavka 1. točka 3. ovoga clanka, inspektor može izreći odgovornoj osobi novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja, u iznosu od 200 DEM.

Clanak 126.

Novčanom kaznom od 600 do 3.000 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

1. vidno ne istakne cijene usluga koje nudi u ugostiteljskom objektu, na način dostupan gostima, ili ako se ne pridržava istaknutih i objavljenih cijena, ili ako kod pružanja usluga smjestaja u cjenicima ne istakne i iznos boravne pristojbe, te ako cjenici nisu dostupni gostima u dovoljnom broju primjeraka (clanak 71. stavak 1. točka 2.);
2. ne vodi poslovne knjige - knjige prometa (clanak 71. stavak 1. točka 3.);
3. ne utvrdi normative o utrosku namirnica i pica za pojedine usluge prehrane i pica ili ne pruži usluge u količinama i kakvoći sukladno normativima, ili na zahtjev normativ ne predoci gostu (clanak 71. stavak 1. točka 4.);
4. ne izda gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu s naznakom vrste, količine, i cijene pruženih usluga, a kod pružanja usluge smjestaja ne navede i iznos boravne pristojbe (clanak 71. stavak 1. točka 5.);
5. ne vodi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smjestaj (clanak 71. stavak 1. točka 10.);
6. ne vodi knjigu žalbi u propisanom obliku i sadržaju i na propisan način, te ako ne postuje ovim zakonom utvrđene rokove postupka po izjavljenom prigovoru gosta (clanak 71. stavak 1. točka 11.);
7. uslužuje alkoholna pica gostu mlađem od 18 godina ili ako uslužuje alkoholna pica protivno propisanoj zabrani (clanak 72. stavak 1. i 2.);
8. ne pruža ugostiteljske usluge iz kioska, saltera, pod satorom, na izletistu i sl. na propisani način ili ne udovoljava propisanim uvjetima (clanak 89.);
9. ne pruža ugostiteljsku uslugu u pokretnom objektu na propisan način ili ne udovoljava propisanim uvjetima ili pruža ugostiteljsku uslugu u pokretnom objektu na prostoru koji nije utvrdilo općinsko tijelo (clanak 88. stavak 3.);
10. Organizator kampiralista - pravna osoba ne pribavi prije početka poslovanja kampiralista,

od općinskog tijela rješenje o udovoljavanju uvjetima za otvaranje kampirališta (članak 91.). Za prekršaje iz stavka 1. točke 1. do 7. i točke 10. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba odnosno voditelj poslovanja ugostiteljskog objekta novčanom kaznom od 300 do 1.500 DEM. Za prekršaje iz stavka 1. točka 4, 7, 8. i 9. ovoga članka, inspektor može kazniti voditelja poslovanja na mjestu izvršenja prekršaja, novčanom kaznom u iznosu od 150 DEM.

Članak 127.

Novčanom kaznom od 500 do 2.500 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

1. u ugostiteljskom objektu za smještaj ne utvrdi kućni red i ne istakne ga na recepciji, ili izvadak iz kućnog reda ne istakne u svim sobama i apartmanima (članak 71. stavak 1. točka 6.);
2. vidno ne istakne na ulazu u ugostiteljski objekt vrstu i kategoriju ugostiteljskog objekta (članak 71. stavak 1. točka 7.);
3. na ulazu u ugostiteljski objekt ili u njegovoj neposrednoj blizini vidno ne istakne obavijest o radnom vremenu (članak 71. stavak 1. točka 8.);
4. se ne pridržava radnog vremena (članak 71. stavak 1. točka 9.);
5. u ugostiteljskom objektu u kojem se pružaju usluge turistima uz naziv vrste objekta ne istakne i oznaku da se u tom objektu pružaju usluge turistima ili takve usluge pruža na prostorima koje nije odredilo nadležno tijelo (članak 71. st. 3. i 4.);
6. pruža jednostavnu ugostiteljsku uslugu protivno odredbama članka 60. stavak 1. ovoga zakona. Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovanja ugostiteljskog objekta, novčanom kaznom od 200 do 1.000 DEM. Za prekršaje iz stavka 1. toč. 3. i 4. ovoga članka, inspektor može kazniti voditelja poslovanja na mjestu izvršenja prekršaja, novčanom kaznom u iznosu od 100 DEM.

Članak 128.

Novčanom kaznom od 400 do 2.000 DEM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, ako:

1. iznajmljuje gostima sobe, apartmane i kuće za odmor s više od 10 soba, odnosno 20 postelja, organizira kamp za više od 10 smještajnih jedinica, odnosno 30 gostiju istodobno (članak 92. stavak 1. toč. 1. i 2.);
2. pruža usluge doručka, polupansiona ili pansiona protivno odredbi članka 92. stavka 2. ovoga zakona;
3. objekt u kojem pruža usluge ne ispunjava minimalne higijensko-tehničke uvjete (članak 93.);
4. ne ispunjava propisane i ostale uvjete za rad u ugostiteljstvu (članak 94.);
5. vidno ne istakne cijene usluga koje nudi i iznos boravne pristojbe, na propisan i uobičajen način, te ako se ne pridržava istaknutih cijena (članak 95. stavak 1. točka 3.);
6. ne vodi popis gostiju (članak 95. stavak 1. točka 4.);
7. ne izda gostu račun s naznačenom vrstom, količinom i cijenom pruženih usluga za svaku pruženu uslugu, a kod pružanja usluge smještaja ne navede i iznos boravne pristojbe (članak 95. stavak 1. točka 5.);
8. ne utvrdi normative namirnica i pica, ako takve usluge pruža i ne pruži usluge po utvrdjenim normativima, te na zahtjev gosta ne predoci normativ (članak 95. stavak 1. točka 6.);
9. postane poslodavac i koristi rad osoba koje nisu članovi njegova domaćinstva (članak 96. stavak 1.);
10. članovi domaćinstva fizičke osobe koji mu pomazu pružati usluge, ne ispunjavaju i druge uvjete za rad u ugostiteljstvu, sukladno posebnim propisima (članak 96. stavak 2.);

11. pruza usluge iz clanka 92. ovoga zakona bez pribavljenog odobrenja općinskog tijela (clanak 97. stavak 1.);
12. pruza usluge smjestaja, prehrane, pica i napitaka, a ne ispunjava uvjete iz clanka 98. stavka 1. ovoga zakona;
13. pruza usluge prehrane, pica i napitaka na plovnom objektu za vise od dvadeset gostiju istodobno (clanak 99. stavak 1.);
14. usluge na plovnim objektima pruza u lukama, pristanis tima i sidristima ili kada plovni objekt kruzi izvan luka i sidrista, osobama koje nisu na plovni objekt ukrcane radi prijevoza (clanak 99. stavak 2.). Za prekrasaje iz stavka 1. ovoga clanka, inspektor moze kazniti fizicku osobu na mjestu izvršenja prekrasaja novcanom kaznom u iznosu od 150 DEM.

Clanak 129.

Novcanom kaznom od 300 do 1.500 DEM kaznit ce se za prekrasaj fizicka osoba, ako:

1. vidno ne istakne vrstu objekta u kojem pruza usluge (clanak 95. stavak 1. tocka 1.);
2. na ulazu u objekt ili u neposrednoj blizini vidno ne istakne naziv usluga koje pruza, na hrvatskom i bosanskom jeziku s propisanim oznakama (clanak 95. stavak 1. tocka 2.). Za prekrasaje iz stavka 1. ovoga clanka, inspektor moze kazniti fizicku osobu na mjestu izvršenja prekrasaja novcanom kaznom u iznosu od 100 DEM.

Clanak 130.

Novcanom kaznom od 100 do 500 DEM kaznit ce se za prekrasaj osoba koja kampira izvan kampa ili postavlja sator, kamp-kucicu, kamp-prikolicu i drugu opremu za kampiranje izvan kampa u svrhu kampiranja (clanak 90. stavak 1.). Za prekrasaj iz stavka 1. ovoga clanka, na zahtjev inspektora, moze se izreci zastitna mjera oduzimanja predmeta kojima je ucinjen prekrasaj. Za prekrasaj iz stavka 1. ovoga clanka, inspektor moze kazniti osobu iz stavka 1. ovoga clanka na mjestu izvršenja prekrasaja novcanom kaznom u iznosu od 50 DEM.

Clanak 131.

Za prekrasaje utvrdjene cl. 124. i 126. ovoga zakona pocinjene drugi put u roku od dvije godine od pravomocnosti rjesenja o prekrasaju, uz novcanu kaznu, izreci ce se ugostitelju i zastitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u navedenom objektu u trajanju od tri mjeseca do godine dana. C. Turisticko-ugostiteljska inspekcija Clanak 132. Novcanom kaznom od 1.000 do 5.000 DEM kaznit ce se za prekrasaj pravna osoba: 1. ako ne postupi ili u odredjenom roku ne postupi po rjesenju inspektora (cl. 108, 109. i 112. stav 1.); 2. ako nastavi obavljati ugostiteljsku i turisticku djelatnost usprkos izrecenoj zastitnoj mjeri zabrane obavljanja djelatnosti (clanak 109.). Za prekrasaj iz stavka 1. ovog clanka kaznit ce se i odgovorna osoba novcanom kaznom 200 do 1.000 DEM. Za prekrasaj iz stavka 1. ovog clanka kaznit ce se i fizicka osoba novcanom kaznom od 100 do 500 DEM.

Clanak 133.

Novcanom kaznom od 800 do 4.000 DEM kaznit ce se za prekrasaj pravna osoba:

1. ako ne dopusti inspektoru pregled poslovnih i drugih prostorija i prostora u kojima se obavlja ugostiteljska i turisticka djelatnost, robe, uređaja i opreme kojima se obavlja ugostiteljska i turisticka djelatnost, stambenih prostorija i prostora u domacinstvu odnosno stambenih zgrada, stanova i kuca za iznajmljivanje u kojima se turistima i putnicima pružaju ugostiteljske i turisticke usluge, zgrada, uređaja i opreme luka nautickog turizma, vozila i

plovila kojima se ili u kojima se obavlja ugostiteljska i turistička djelatnost, poslovnih knjiga, ugovora, isprava i evidencija i druge dokumentacije ili ako na drugi način spriječi ili ometa inspektora u obavljanju inspekcijskog nadzora (cl. 106. i 107. stavak 1.);

2. ako inspektor na njegov zahtjev ne dostavi u određenom roku podatke, obavijesti i materijale potrebne za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti ili ako dostavi netočne podatke (clanak 107. stavak 2.);

3. ako inspektor ne dopusti oduzimanje predmeta kojima je učinjen prekršaj, privredni prijestup ili krivično djelo (clanak 111. stavak 1.). Za prekršaj iz stavka 1. ovog clanka kaznit će se i odgovorna osoba novčanom kaznom 100 do 500 DEM. Za prekršaj iz stavka 1. ovog clanka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom 80 do 400 DEM.

Clanak 134.

Do osnivanja Centralne banke Bosne i Hercegovine i utvrđivanja valute Bosne i Hercegovine, novčane kazne za učinjeni prekršaj prema odredbama ovoga zakona utvrđene u DEM, naplaćuju se u domaćoj valuti po srednjem tečaju koji utvrđuje i objavljuje Narodna banka Bosne i Hercegovine.

VII - PRIJELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Clanak 135.

Nadležnosti utvrđena ovim zakonom koji se odnose na Opcinske organe uprave primjenjivat će se dok nadležni kantonalni organi svojim propisom ne urede drugacije.

Clanak 136.

Rok za donosenje provedbenih propisa iz ovog zakona je 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona. Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o ugostiteljsko-turističkoj djelatnosti koji se primjenjuju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, a do donosenja novih sprovedbenih akata iz ove oblasti primjenjivat će se podzakonski akti koji su na snazi, a doneseni su na osnovu tih propisa.

Clanak 137.

Ugostitelji su obvezatni uskladiti minimalne uvjete, kategoriju i druge uvjete ugostiteljskih objekata, sukladno ovom zakonu, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu propisa iz clanka 73. stavka 4. ovoga zakona.

Clanak 138.

Fizicke osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu obvezatni su uskladiti minimalne higijensko-tehnicke uvjete, kategoriju i druge uvjete objekata u kojem pružaju usluge, sukladno ovom zakonu, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz clanka 93. ovoga zakona.

Clanak 139.

Inspektori koji na dan stupanja na snagu ovoga zakona, ne ispunjavaju uvjete propisane u cl. 103. i 104. ovog zakona, mogu biti postavljeni, ako u roku od jedne godine od dana stupanja

na snagu ovog zakona ispune propisane uvjete. Inspektori iz stavka 1. ovog clanka koji ne budu postavljeni kao i inspektori koji u zadanom roku ne ispune potrebne uvjete, raspoređuju se sukladno odredbama propisa.

Clanak 140.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Sluzbenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući

Ustavotvornom skupstinom

Mariofil Ljubic, v. r.